

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

Statsforvalterens tilråkning

Bevaring av verdifull natur – nasjonalpark

Innhold

1. Bakgrunn	3
2. Bevaring av verdifull natur - nasjonalpark	4
3. Prioriteringer i 2023	5
3.1 Utsettes til 2024	6
4. Prosess i 2023	6
4.1 Prosess i 2024	8
5. Innspill fra kommunene.....	9
5.1 Andre innspill	9
6. Statsforvalterens vurdering av innspillene	10
7. Statsforvalterens tilrådning	12
8. Behov for kunnskapsinnhenting og kartlegging.....	13
9. Vedlegg	15
9.1 Kart over utvidelsesområde i Blåfjella/Skjækerfjella-Låarte/Skæhkere nasjonalpark.....	15
9.2 Kart over utvidelsesområde i Skarvan og Roltdalen nasjonalpark.....	15
9.3 Kart som viser Arvasslia naturreservat i Lierne kommune	16
9.4 Kart over Berglimyra og Klumplifjellet/Ohtjenjuananjohke naturreservat i Lierne kommune.....	16
9.5 Kart over Holden naturreservat i Lierne kommune	17
9.6 Kart over Storfloa naturreservat i Grong kommune	17
9.7 Kart over Gaundalsmyra naturreservat i Snåsa kommune	18
9.8 Kart over Grøvelsjøen naturreservat i Engerdal kommune	18

Forsidebilde: Grøvelsjøen – foto Inge Hafstad

1. Bakgrunn

Statsforvalteren i Trøndelag (SFTL) har fått i oppdrag å starte arbeidet med «Bevaring av verdifull natur – nasjonalpark», tidligere kalt supplerende vern nasjonalpark. Oppdraget går i første omgang ut på å avklare med berørte kommuner om det er lokal aksept for verneforslag og starte/videreføre verneplanprosesser for aktuelle områder for bevaring av verdifull natur i form av nasjonalparker. Det skal være lokal aksept for at eventuelle nye verneprosesser for områder i denne kategorien skal igangsettes. Frist for å sende tilråding til Miljødirektoratet var satt til 31. desember 2023. Med bakgrunn i at vi skulle gjennomføre konsultasjoner med Sametinget den 4. januar 2024 fikk vi i e-post datert 14. desember 2023 fra Miljødirektoratet v/Ingrid Vaagland Stav utsatt frist med en uke.

Det skal være lokal aksept for utvidelse av nasjonalparker og landskapsvernområder og endring av verneform. Hvis det ikke er lokal aksept for å utrede mulighetene for vern vil vi i vår tilråding til Miljødirektoratet fraråde å starte opp verneplanprosess for det aktuelle området.

Oppdrag

Oppdraget har tatt utgangspunkt i Miljødirektoratets oversendelse til Klima- og miljødepartementet (KLD) datert 7. april 2021, og inkluderer forslag på utvidelser av nasjonalparker og landskapsvernområder, endring av verneform, sammenslåing av verneområder og i et tilfelle opprettelse av nytt landskapsvernområde. Dette oppdraget omfatter ikke skog eller marine områder, som går i egne prosesser. Oppdraget må sees i sammenheng med «bevaring av verdifull natur – supplerende vern» på mindre områder, som kjøres av Statsforvalteren i en parallell prosess.

Oppdraget berører Innlandet og Møre og Romsdal fylker, fem forskjellige nasjonalpark- og verneområdestyrer samt at kommunene Lierne, Snåsa, Grong, Selbu, Røros, Tydal, Meråker, Oppdal, Rennebu, Orkland og Rindal blir direkte berørt. I tillegg blir fire kommuner (Steinkjer, Verdal, Stjørdal) indirekte berørt ved at de kommunene har representanter i de nasjonalpark- og verneområdestyrene som er berørt. Disse tre kommunene har ikke arealer som blir direkte berørt av oppdraget.

Innledende avklaringer

Gaundalsmyra naturreservat i Snåsa kommune er foreslått innlemmet i Blåfjella/Skjækerfjella-Låarte/Skæhkere nasjonalpark. Her foregikk det allerede en prosess med å innlemme naturreservatet i nasjonalparken, som en del av høringsforslaget om utvidelsen av nasjonalparken med frivillig vern på Gaundal fjellgård. Imidlertid har prosessen med utvidelsen av nasjonalparken i forbindelse med frivillig vern på Gaundal fjellgård stoppet noe opp, slik at det kan være naturlig at innlemmelse av Gaundalsmyra naturreservat inn i nasjonalparken blir en del av oppdraget knyttet til «Bevaring av verdifull natur – nasjonalpark».

Engerdal kommune i Innlandet blir direkte berørt med at Grøvelsjøen naturreservat er foreslått innlemmet i Femundsmarka nasjonalpark. Statsforvalteren i Innlandet (SFIN) v/avdelingsdirektør Vebjørn Knarrum bekrefter i e-post datert 8. februar 2023 at det er ønskelig fra SFIN sin side at Grøvelsjøen naturreservat innlemmes i Femundsmarka nasjonalpark, og at det er mest praktisk at prosessen kjøres av SFTL. Nasjonalparkforvalter Sindre Kolstad Valan fungerer som SFIN sin kontaktperson i prosessen.

Sunnal og Surnadal kommuner i Møre og Romsdal blir direkte berørt med forslaget om endring av verneform for Trollheimen landskapsvernområde og Innerdalen landskapsvernområde.

Forslag fra Statsforvalteren i Møre og Romsdal (SFMR) om utvidelse av Trollheimen i Surnadal ble ikke tatt med videre av Miljødirektoratet i oversendelsen til KLD i april 2021, med bakgrunn i at forslaget må utredes og avgrensnes nærmere. Når vi skal avklare med berørte kommuner om Trollheimen og Innerdalen vil det være naturlig å avklare om det er aktuelt å gå videre med forslaget om utvidelse i Surnadal kommune.

Det har vært kontakt mellom SFTL og SFMR for å avklare prosessen rundt Trollheimen og Innerdalen, og SFMR v/fagleder naturforvaltning Bjarne Otnes skriver i e-post datert 23. februar 2023 at det er nødvendig at SFTL og SFMR arbeider samordnet og parallelt opp mot sine respektive kommuner med oppdraget knyttet til eventuell utvidelse og omgjøring av verneform for Trollheimen landskapsvernområde og Innerdalen landskapsvernområde til nasjonalpark. Eventuell endring av verneform av de to naturreservatene Svartåmoen og Minilldalsmyrene til nasjonalpark bør også vurderes.

2. Bevaring av verdifull natur - nasjonalpark

Denne tilrådingen omhandler bevaring av verdifull natur – nasjonalpark. Alle verneområdene som er inkludert i oppdraget, unntatt Gaundalsmyra naturreservat, forvaltes av et nasjonalpark- eller verneområdestyre bestående av representanter fra berørte kommuner, fylkeskommune og Sametinget. Og områdene skal forvaltes lokalt av et nasjonalpark- og verneområdestyre også etter at en eventuell verneplanprosess er gjennomført. Oppdraget berører fem nasjonalpark- og verneområdestyrer, hvorav Dovrefjell nasjonalparkstyre administreres av SFIN. Aktuelle nasjonalpark- og verneområdestyrer er:

- Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkere-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe
- Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan
- Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia
- Verneområdestyret for Trollheimen
- Dovrefjell nasjonalparkstyre

I november 2020 fikk Miljødirektoratet et oppdrag fra KLD om en ytterligere faglig vurdering av områdene under kategorien nasjonalpark. Her inngår 46 områder nasjonalt, hvorav 12 områder ligger i Trøndelag.

KLD ba direktoratet i november 2020 vurdere behovet for nye nasjonalparker og utvidelser av eksisterende nasjonalparker. Vurderingen skal skje ut fra de tre nasjonale målene for naturmangfold. Bevaring av naturmangfold sikrer robuste økosystem og gjør norsk natur bedre rustet mot klimaendringer. Prosessene med bevaring av verdifull natur, sammen med egne prosesser for skogvern og marint vern, bidrar til måloppnåelse for nasjonale mål om at:

- Økosystemene skal ha god tilstand og levere økosystemtjenester
- Ingen arter og naturtyper skal utryddes, og utviklingen til truede og nær truede arter og naturtyper skal bedres
- Et representativt utvalg av norsk natur skal tas vare på for kommende generasjoner

Det skulle videre foreslås en prioritering av aktuelle områder for videre prosess. Disse kriteriene ligger til grunn for vurdering og prioritering:

- om områdene bidrar til at relevante naturtyper blir tilstrekkelig representert i norske nasjonalparker

- om områdene bidrar til å sikre truet natur (arter og naturtyper)
- om områdene bidrar til større robusthet for å motvirke negative effekter av klimaendringer og andre negative påvirkninger
- områdenes betydning for verneområdene som økologiske nettverk

I brev av 9. september 2021 ba KLD direktoratet om å gå videre i arbeidet med områdene omfattet av direktoratets tilrådning i brev datert 7. april 2021. I brev av 9. november 2021 ga Miljødirektoratet et oppdrag til statsforvalterne om å avklare med aktuelle kommuner om det er aktuelt å utrede mulighetene for vern, og starte en verneplanprosess dersom det er kommunal aksept for dette. Statsforvalterne i Vestland, Innlandet og Møre og Romsdal startet på oppdraget i 2022, og i 2023 var det SFTL sin tur til å starte arbeidet med oppdraget.

3. Prioriteringer i 2023

Det er som tidligere nevnt avklart med SFIN at prosessen med å få innlemmet Grøvelsjøen naturreservat, som i sin helhet ligger i Innlandet, inn i Femundsmarka nasjonalpark kjøres av SFTL. Det er videre avklart med SFMR at SFTL og SFMR arbeider samordnet og parallelt opp mot sine respektive kommuner med oppdraget knyttet til eventuell utvidelse og omgjøring av verneform for Trollheimen landskapsvernområde og Innerdalen landskapsvernområde til nasjonalpark. SFMR har ingen innvendinger til at vi avventer arbeidet til 2024, og har forståelse for at SFTL sin kapasitet må være styrende ettersom utvidingsforslagene ligger i Trøndelag.

Miljødirektoratet ble orientert om status for prosessen under et Teams-møte fredag den 10. mars 2023. Tilbakemeldingen fra direktoratet i e-post datert 16. mars d.å. ba de oss vurdere å innlemme flere naturreservater inn i nasjonalparkene. Det å innlemme de reservatene som ligger inntil nasjonalparken vil forenkle forvaltningen av områdene.

I 2023 har vi avklart med berørte kommuner om det er lokal aksept for:

Områder som forvaltes av Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre/Låarte-Skæhkere-Lijre nasjonalpaarhkeståvroe

- Utvidelse av nasjonalpark
  - Blåfjella/Skjækerfjella-Låarte/Skæhkere nasjonalpark
    - I Lierne kommune (8820 daa)
- Endre verneform til nasjonalpark uten utvidelse av vernet areal
  - Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark
    - Innlemmelse av
      - Arvasslia naturreservat (28 487 daa)
      - Storfloa naturreservat (7 500 daa)
      - Berglimyra og Klumplifjellet/Ohtjenjuananjohke naturreservat (14 800 daa)
      - Gaundalsmyra naturreservat (3 514 daa)
        - Forvaltes i dag av Statsforvalteren i Trøndelag. Her foregår det allerede en prosess med å få innlemmet Gaundalen naturreservat i nasjonalparken. Dette var en del av høringsforslaget om utvidelsen av nasjonalparken med frivillig vern på Gaundal fjellgård (33 600 daa).

Områder som forvaltes av Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan

- Utvidelse av nasjonalpark

- Skarvan og Roltdalen nasjonalpark
  - I Selbu kommune (1880 daa)
- Endre verneform til nasjonalpark uten utvidelse av vernet areal
  - Opprettelse av Sylan nasjonalpark bestående av
    - Sylan landskapsvernområde (166 800 daa)
    - Sankkjølen naturreservat (24 200 daa)
    - Rangeldalen naturreservat (26 000 daa)

Områder som forvaltes av Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia

- Utvidelse av nasjonalpark
  - Femundsmarka nasjonalpark
    - I Røros kommune (78311 daa)
- Endre verneform til nasjonalpark uten utvidelse av vernet areal
  - Femundsmarka nasjonalpark
    - Innlemmelse av Grøvelsjøen naturreservat (13 458 daa)
      - Avklart med SFIN at prosessen kjøres av SFTL

3.1 Utsettes til 2024

Vi ønsket ikke å starte opp prosessen med å utrede om det er lokal aksept for forslagene som berører følgende områder nå i 2023, men avventer disse til 2024:

Områder forvaltet av Verneområdestyret for Trollheimen

- Sammenslåing av hele eller deler av Trollheimen LVO og Innerdalen LVO til nasjonalpark
  - Utvidelse i Oppdal
    - Nord for Gjevilvatnet (1 560 daa)
    - Okla-Storhornet (80 200 daa)
    - Gjevilvassdalen med Håmmårbekken-Kvalsjordsætra (6 330 daa)
  - Utvidelse i Rindal
    - Storbekkdalen (2 630 daa)
- Alternativt utvidelse uten endring av verneform
- Endring av verneform for deler av verneområdet

Områder forvaltet av Dovrefjell nasjonalparkstyre (alle områdene i Oppdal kommune)

- Utvidelse av Knutshø landskapsvernområde
  - Vinstradalen (23390 daa) – alternativt som eget landskapsvernområde
  - Unndalssætrin (343 daa)
- Utvidelse av Drivdalen landskapsvernområde
  - Drivstua (16416 daa)

Årsaken til at avklaringer rundt disse områdene ble utsatt til 2024 er utfordringer med kapasitet, samt at det kjøres forholdsvis tunge prosesser knyttet til tiltaksplan for villrein som berører Dovrefjell med bl.a. Oppdal og Sunndal kommuner. Dette er avklart med SFMR, og Miljødirektoratet ble orientert om dette under Teams-møte fredag den 10. mars 2024.

4. Prosess i 2023

Det er gjennomført en omfattende prosess i løpet av 2023, der involvering fra alle parter har vært viktig. Det er gjennomført egne prosesser opp mot reindriften og Sametinget, med dialogmøter og formelle konsultasjonsmøter. Nedenfor er en systematisk gjennomgang av prosessen som er kjørt i 2023:

- **Info på forvaltermøte 16. januar**

Alle forvalterne i Trøndelag ble orientert om oppdraget under et internt møte mandag den 16. januar 2023. I etterkant av orienteringen ble det en kort diskusjon om gjennomføring av prosessen, spesielt med tanke på hvordan de berørte nasjonalpark- og verneområdestyrene skulle involveres.

- **Diskutere og avklare med SFIN og SFMR**

- **Prioriteringer av områdene**
- **Områder i Innlandet og Møre og Romsdal**

Det ble i telefonsamtale mellom Statsforvalteren i Innlandet (SFIN) og SFTL den 7. februar 2023 og i e-post fra SFIN datert 8. februar, avklart med SFIN at prosessen med å avklare om det er lokal aksept for at Grøvelsjøen naturreservat i Engerdal kommune innlemmes i Femundsmarka nasjonalpark kjøres av SFTL samtidig med avklaringer om utvidelse av nasjonalparken i Røros kommune (se vedlegg). Nasjonalparkforvalter Sindre Kolstad Valan har fungert som SFIN sin kontaktperson i prosessen.

For Statsforvalteren i Møre og Romsdal (SFMR) sin del ligg det ikke oppdrag knyttet til utvidelse, med mindre det kjem initiativ fra lokalt hold når vi går i gang med arbeidet eller at forslaget om utvidelse i Surnadal tas opp igjen. SFMR hadde ingen innvendinger til at vi avventet arbeidet med å utrede om det er lokal aksept for endring av verneform fra landskapsvernområde til nasjonalpark i Trollheimen og Innerdalen til 2024, og har forståelse for at SFTL sin kapasitet må være styrende ettersom utvidingsforslagene ligger i Trøndelag. Dette ble avklart muntlig i telefonsamtale mellom SFMR og SFTL den 20. februar 2023 og stadfestet i e-post fra SFMR datert 23. februar (se vedlegg).

- **Orienterede berørte nasjonalpark- og verneområdestyrer**

- **Også for de områdene som ikke blir prioritert i 2023**

Alle berørte nasjonalpark- og verneområdestyrer ble orientert om oppdraget under styremøter for hvert enkelt styre:

- Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne/Låarte-Skæhkeren-Lijre nasjonalparkstyre/nasjonalpaarhkeståvroe ble orientert fredag den 17. mars 2023
- Nasjonalparkstyre for Skarvan og Roltdalen og Sylan ble orientert onsdag den 15. februar 2023
- Nasjonalparkstyre for Femundsmarka og Gutulia ble orientert fredag den 17. februar 2023
- Verneområdestyret for Trollheimen ble orientert mandag den 27. februar 2023
- Dovrefjell nasjonalparkstyre ble orientert mandag den 27. mars 2023

- **17. april – orientere embetsledelsen i ledermøte**

Orienterede embetsledelsen (SFTL) om oppdraget og hvordan vi planlegger gjennomføringen, samt prioriteringer for 2023.

- **Avklare med berørte kommuner**

- Brev til berørte kommuner (se vedlegg)
  - i. Stiller oss disponibel for kommunene til å delta i møter på alle nivå, politisk som administrativt
  - ii. Kopi til Trøndelag fylkeskommune
  - iii. Kopi til Innlandet fylkeskommune og Møre og Romsdal fylkeskommune for de områdene som er berørt av de respektive fylkene
- Brev til kommuner om at prosess knyttet til Trollheimen og Dovrefjell utsettes til 2024 (se vedlegg)

Har deltatt i møte med formannskapet i Engerdal kommune og et møte med administrasjonen og politikere i Meråker kommune. Gjennomførte informasjonsmøte onsdag 7. juni 2023 på Teams der administrasjon og politikere i alle berørte kommuner ble invitert.

- **Åpne dialogmøter**

Det ble gjennomført dialogmøter med grunneiere, nærings-, naturvern- og friluftslivsorganisasjoner regionalt/lokalt der samiske interesser og kommunene var velkommen på følgende datoer:

- Lierne 12. juni (Kommunehuset)
- Selbu 13. juni (Selbusjøen Hotell og Gjestegård)
- Røros 22. juni (Vertshuset i Kjerkgata)

Presentasjonen som ble holdt under dialogmøtene ble utsendt til deltagerne i e-post fra SFTL datert 21. juli 2023.

- **Dialogmøter med reindrift**

Det ble gjennomført dialogmøter med berørte reinbeitedistrikt/reinsamelag der Sametinget ble invitert med på følgende datoer:

- Snåsa 22. august (Snåsa Hotell)
- Røros 31. august (Røros Hotell)
- Teams 12. oktober

Referatene og presentasjonene som ble holdt under dialogmøtene ble utsendt i brev datert henholdsvis 5. september (møte på Snåsa), 12. september (møte på Røros) og 30. oktober 2023 (møte på Teams), med kopi til blant annet Miljødirektoratet og Sametinget (se vedlegg).

- **Konsultasjoner med reinbeitedistriktene, reinsamelagene og Sametinget**

Det er gjennomført konsultasjoner med berørte reinbeitedistrikt og reinsamelag på Snåsa den 5. desember 2023, på Røros den 7. desember 2023 og på Teams den 3. januar 2024. Det ble gjennomført konsultasjoner med Sametinget torsdag den 4. januar 2024 (se vedlegg). Godkjente protokoller fra konsultasjonsmøtene er utsendt sammen med presentasjonene fra de særskilte konsultasjonsmøtene, med kopi til Miljødirektoratet (se vedlegg).

- **Samle innspill fra kommunene**

- Skrive tilrådning med bakgrunn i innspillene fra kommunene

Har fått skriftlige innspill fra kommunene Lierne, Grong, Meråker, Tydal, Røros og Engerdal.

- **Sende tilrådning til Miljødirektoratet innen 31. desember 2023**

Vi gjennomførte konsultasjoner med Sametinget torsdag den 4. januar 2024, og ba om utsatt frist slik at konsultasjonene kunne gjennomføres før vi sendte vår tilrådning til Miljødirektoratet. Fikk i e-post fra Miljødirektoratet v/Ingrid Vaagland Stav datert 14. desember 2023 utsatt frist med en uke.

4.1 Prosess i 2024

- Etter tilbakemelding fra Miljødirektoratet - starte verneplanprosesser for aktuelle områder der prosessen i 2023 har avklart at det er lokal aksept for bevaring av verdifull natur – nasjonalpark
- Avklare om det er lokal aksept for forslagene som berører Trollheimen LVO, Innerdalen LVO, Knutshø LVO og Drivdalen LVO

5. Innspill fra kommunene

Alle kommuner som er direkte og indirekte berørt av oppdraget ble tilskrevet i brev datert henholdsvis 4. og 8. mai 2023, med frist 1. november 2023 til å sende inn uttalelse om det er lokal aksept for forslagene eller ikke (se vedlegg).

Vi har fått skriftlige uttalelser fra kommunene Lierne, Grong, Meråker, Tydal, Røros og Engerdal (se vedlegg). Kort oppsummert:

Lierne kommune

- Ønsker utvidelse av Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark på Lifjellet, men vil at nasjonalparken skal krysse Fv. 74 og at den delen av Sanddøldalen naturreservat som ligger i Lierne innlemmes i nasjonalparken
- Ingen innvendinger mot at naturreservatene Arvaslia og Berglimyra og Klumplifjellet/Ohtjenjuananjohke innlemmes i nasjonalparken
- Foreslår at Holden naturreservat innlemmes i nasjonalparken

Grong kommune

- Ingen innvendinger mot at Storfloa naturreservat innlemmes i nasjonalparken

Engerdal kommune

- Positiv til at det startes en prosess med tanke på å innlemme Grøvelsjøen naturreservat inn i Femundsmarka nasjonalpark

Røros kommune

- Negativ til at det startes en prosess med tanke på utvidelse av Femundsmarka nasjonalpark

Tydal kommune

- Negativ til at det startes en prosess med tanke på at verneområdene i Sylan slås sammen til Sylan nasjonalpark

Meråker kommune

- Negativ til at det startes en prosess med tanke på at verneområdene i Sylan slås sammen til Sylan nasjonalpark

Har ikke fått tilbakemelding fra Snåsa kommune angående Gaundalsmyra naturreservat. Men hadde ingen innvendinger når forslaget om innlemmelse av Gaundalsmyra NR var en del av høringen om utvidelse av nasjonalparken med frivillig vern av deler av Gaundal fjellgård. Har ikke fått tilbakemelding fra Selbu kommune angående utvidelse av Skarvan og Roltdalen nasjonalpark.

5.1 Andre innspill

Forslag fra Skjækra Hytteeierforening

- Mindre grensejusteringer slik at fire hytter på øst- og nordsiden av Skjækervatnet havner i Skjækra landskapsvernområde og ikke i nasjonalparken som i dag

Forslag fra Ørjan og Doris Sundvik

- Justere grensen ved Langvasshytta slik at hytta kommer utenfor nasjonalparken

Forslag fra Nils Christian Gjefsjø

- Mindre grensejusteringer ved Gjefsjø fjellgård

Forslag fra Lierne kommune

- Grensejustering i Lierne/Lijre nasjonalpark slik at hytte Kaldalveien 418 blir liggende utenfor nasjonalparken

Alle innspill legges ved SFTLs tilrådning.

6. Statsforvalterens vurdering av innspillene

Statsforvalteren tar innspillene fra kommunene i all hovedsak til etterretning. SFTL vil imidlertid ikke foreslå å innlemme den delen av Sanddøldalen naturreservat som ligger i Lierne kommune inn i Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark. Sanddøldalen naturreservat ligger i Grong og Lierne kommune og forvaltes i dag av Grong kommune (den delen som ligger i Grong) og SFTL og ble vernet 4. april 1992. Formålet med fredningen er å bevare et skogområde med alt naturlig plante- og dyreliv og med alle de naturlige økologiske prosessene. Av spesielle kvaliteter kan nevnes forekomst av boreal regnskog, innslag av alm og at området har svært stor planterikdom og et særpreget planteliv. Området er møtested for flere plantegeografiske elementer og er relativt urørt.

SFTL mener det vil være u hensiktsmessig å dele opp naturreservatet, og at dagens naturreservat må forvaltes samlet. Naturreservatet har store naturverdier, spesielt knyttet til boreal regnskog og sitt særpregede planteliv. En endring av verneform til nasjonalpark for deler av naturreservatet vil etter SFTLs vurdering svekke vernet av naturverdiene i naturreservatet. Det ligger også inne forslag om frivillig vern av Båsdalen, som grenser inn mot Sanddøldalen naturreservat i nordøstlig ende. Eventuelt frivillig vern av Båsdalen vil bidra til å styrke verneverdiene i Sanddøldalen naturreservat.

SFTL støtter Lierne kommunes forslag om at det kan startes en prosess med tanke på innlemmelse av Holden naturreservat. Formålet med naturreservatet er å sikre et variert område med naturskog som med sin variasjon i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser har særlig betydning for biologisk mangfold, særlig knyttet til rike skogtyper, gammel skog og rikt artsmangfold med sjeldne, sårbare og kravfulle arter. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem. Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnet.

Holden naturreservat har ikke de samme verneverdiene knyttet til boreal regnskog, og en innlemmelse i nasjonalparken vil etter SFTLs vurdering ikke svekke naturverdiene i naturreservatet. Naturreservatet grenser inn mot nasjonalparken, og en felles verneforskrift for hele området vil gi en mer helhetlig, enklere og mindre byråkratisk forvaltning av området, til gagn for både brukere, rettighetshavere og forvaltningen selv.

Både Låarte sjetje, Sametinget og Lierne kommune påpeker at en eventuell utvidelse av Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark ikke må være til hindre for dagens bruk av samlegjerdet til Låarte sjetje ved Nygosen. SFTL støtter denne vurderingen, og vil gå i dialog med Låarte sjetje ved en eventuell oppstart av en prosess med tanke på utvidelse av Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark.

SFTL støtter Lierne kommunes innspill om mindre grensejustering ved hytte Kaldalveien 418 i Lierne/Lijre nasjonalpark. Situasjonen i dag er at halve uthuset ligger utenfor nasjonalparken, mens selve hytta ligger ti meter inne i nasjonalparken. Hytta ligger i et innhukk, og det kan se ut som intensjonen har vært at hytta i sin helhet skal ligge utenfor nasjonalparken (se fig. 1).

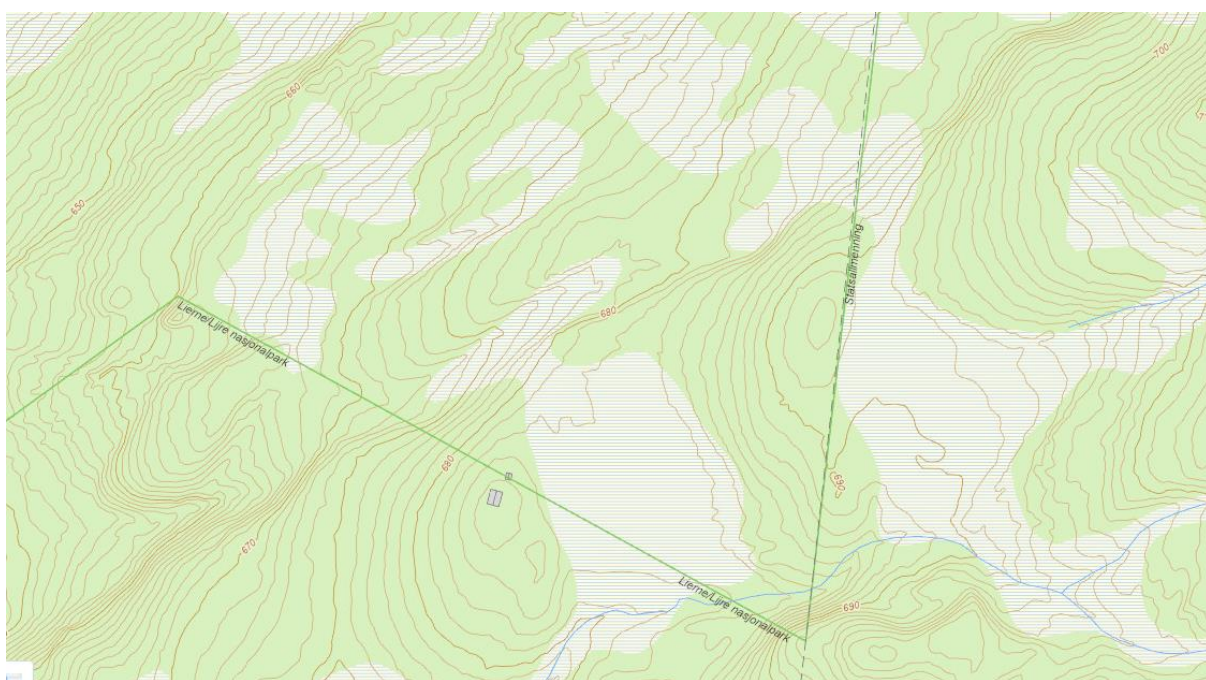
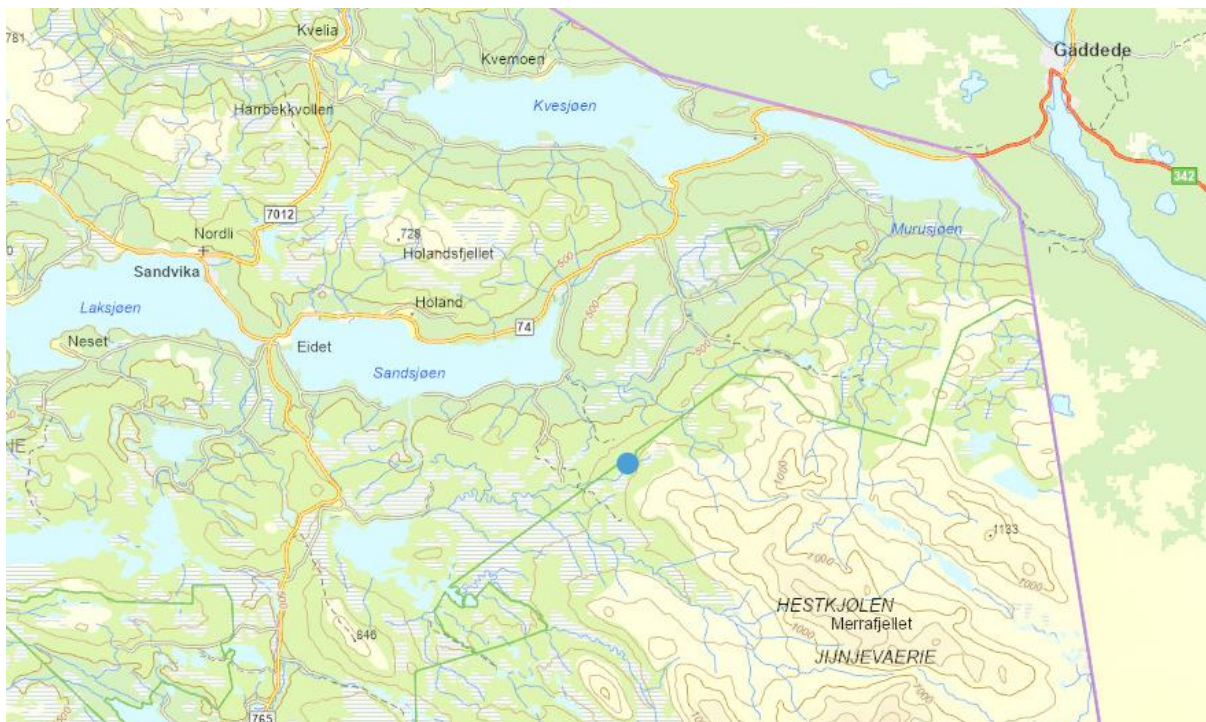

Fig. 1: Kart over plassering av hytte Kaldalveien 418 (blått punkt i øverste bilde) i Lierne/Lijre nasjonalpark – Lierne kommune.

SFTL tar til etterretning at Meråker kommune og Tydal kommune er negativ til at verneområdene i Sylan slås sammen til Sylan nasjonalpark. Saanti sijte og Sør-Trøndelag og Hedmark reinsamelag har også signalisert at de er negative til denne sammenslåingen, noe som også støttes av Sametinget. SFTL tar også til etterretning at Røros kommune er negativ til forslaget om utvidelse av Femundsmarka nasjonalpark. Her hvor det ikke er lokal aksept for forslagene vil ikke SFTL tilrå at det startes opp verneplanprosesser.

For de områdene der det er lokal aksept vil SFTL tilrå at det startes opp prosesser. Lierne kommunes vilkår om at utvidelsen av Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere må trekkes over Fv.

74 og inntil grensen av Sanddøldalen naturreservat, og at det opprettes en egen sone for fylkesveien og annen nærliggende infrastruktur som privat hytte, gamle Li-fjellvegen og samlegjerde for Låarte sijte må utredes sammen med kommune, grunneier og rettighetshavere. Men SFTLs vurdering er at det vil være mest hensiktsmessig at Fv. 74 er nordlig arbeidsgrense ved en eventuell utvidelse.

Statsforvalteren støtter reindriftas og Sametinget vurdering om at ved å trekke hyttene ved Skjækervatnet ut av Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark og inn i Skjækra/Skæhkerenjohke landskapsvernområde øker mulighetene for at hyttene utvides, med påfølgende økt aktivitet. Dette vil være uheldig og vil kunne påvirke reindrifta negativt. Det samme gjelder hvis hytta som i dag ligger i Arvaslia naturreservat trekkes utenfor verneområdet. Arealbegrensning for hytter i Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark er i henhold til dagens forvaltningsplan på 60 m² BYA for hytte og uthus, mens i Skjækra/Skæhkerenjohke landskapsvernområde er den på 80 m² BYA for hytte og uthus. Forvaltningsplanene er under revidering, og dagens arealbegrensninger kan endres.

Når det gjelder grenseendringer ved Gjefsjø fjellgård, som begrunnes med at grensen berører den daglige bruken av området bør dette løses ved dialog med forvaltningsmyndigheten.

7. Statsforvalterens tilrådning

Statsforvalteren i Trøndelag anbefaler ovenfor Miljødirektoratet at det startes opp verneplanprosess med sikte på:

- Utvidelse av Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark på Lifjellet i Lierne kommune.
- Endring av verneform uten utvidelse av vernet areal - innlemmelse av følgende naturreservat inn i Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark:
  - Arvasslia
  - Berglimyra og Klumplifjellet/Ohtjenjuananjohke
  - Holden
  - Storfloa
  - Gaundalsmyra
- Utvidelse av Skarvan og Roltdalen nasjonalpark på i Selbu kommune.
- Innlemme Grøvelsjøen naturreservat i Engerdal kommune inn i Femundsmarka nasjonalpark
- Grensejustering i Lierne/Lijre nasjonalpark slik at hytte Kaldalveien 418 blir liggende utenfor nasjonalparken

Statsforvalteren i Trøndelag anbefaler ovenfor Miljødirektoratet at det ikke startes opp verneplanprosess med sikte på:

Endre verneform til nasjonalpark uten utvidelse av vernet areal

- Sammenslåing av
  - Sylan landskapsvernområde
  - Sankkjølen naturreservat
  - Rangeldalen naturreservat
- Til Sylan nasjonalpark
- Å utvide Femundsmarka nasjonalpark i Røros kommune
- Innlemme den delen av Sanddøldalen naturreservat som ligger i Lierne kommune inn i Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark.

- Mindre grensejusteringer slik at fire hytter på øst- og nordsiden av Skjækervatnet havner i Skjækra landskapsvernområde og ikke i Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark som i dag
- Justere grensen ved Langvasshytta slik at hytta kommer utenfor Arvaslia naturreservat, eller Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark hvis naturreservatet innlemmes i nasjonalparken.
- Mindre grensejusteringer av vernegrensen for Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark ved Gjeffsjø fjellgård

8. Behov for kunnskapsinnhenting og kartlegging

Veileder for opprettelse av verneområder etter naturmangfoldloven skal følges hvis det er aktuelt å starte opp verneplanprosess for de områdene der det er lokal aksept. Naturmangfoldloven har særskilte regler om saksbehandling ved opprettelse av verneområder. Også de generelle saksbehandlingsreglene som omhandler miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven kapittel II kommer til anvendelse ved opprettelse av verneområder. Forvaltningsloven gir alminnelige regler om saksbehandling ved utarbeidelse av forskrifter.

Det skal legges til rette for en saksbehandling med best mulig samarbeid med grunneiere, rettighetshavere, berørte næringsinteresser og representanter for lokalbefolkningen, herunder utøvere av samisk kultur og utøvere av samisk næring, kommunen og fylkeskommunen, Sametinget og andre berørte myndigheter. Konsultasjonsplikten skal følges.

Områdene som er omfattet av dette oppdraget er ikke av en slik arealstørrelse at det utløser krav om konsekvensutredninger, jf. § 6 (vedlegg I, jf. pkt. 13 i vedlegg II) i forskrift om konsekvensutredninger. Planene om utvidelse og innlemmelse av naturreservat i nasjonalparker medfører ikke til en vesentlig endring av dagens bruk for primærnæringene.

Kunnskapsgrunnlaget for de etablerte verneområdene som er berørt av oppdraget er forholdsvis godt, men det er behov for oppdatering av naturverdiene. Mye av kunnskapen om naturverdiene er fra verneplanprosessene som ble gjennomført ved opprettelse av verneområdene. Verneformålet for Grøvelsjøen naturreservat, som ble opprettet i 1989, er knyttet til viktige kvartærgeologisk formelementer, og ikke naturverdiene. Det vil derfor være viktig å kartlegge naturverdiene i naturreservatet hvis det skal innlemmes i Femundsmarka nasjonalpark. Også utvidelsesområdene for Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere og Skarvan og Roltdalen nasjonalparker bør kartlegges. Selv om utvidelsesarealet har mye av den samme naturtypen som allerede i dag befinner seg i nasjonalparkene, er det viktig å kartlegge utvidelsesarealet. For de andre naturreservatene som er foreslått innlemmet i Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark vil det være et spørsmål om ressurser og kapasitet om de bør kartlegges eller ikke. Holden naturreservat ble vernet sist av de fem naturreservatene, og har best oppdatert kunnskapsgrunnlag.

SFTLs forslag til prioriteringer ved kartlegging av naturverdiene:

1. Kartlegging av naturverdiene i Grøvelsjøen naturreservat
2. Kartlegging av naturverdiene i utvidelsesarealet Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark
3. Kartlegging av naturverdiene i utvidelsesarealet Skarvan og Roltdalen nasjonalpark
4. Kartlegging av naturverdiene i Arvaslia naturreservat
5. Kartlegging av naturverdiene på de to myrreservatene Storfloa og Gaundalsmyra

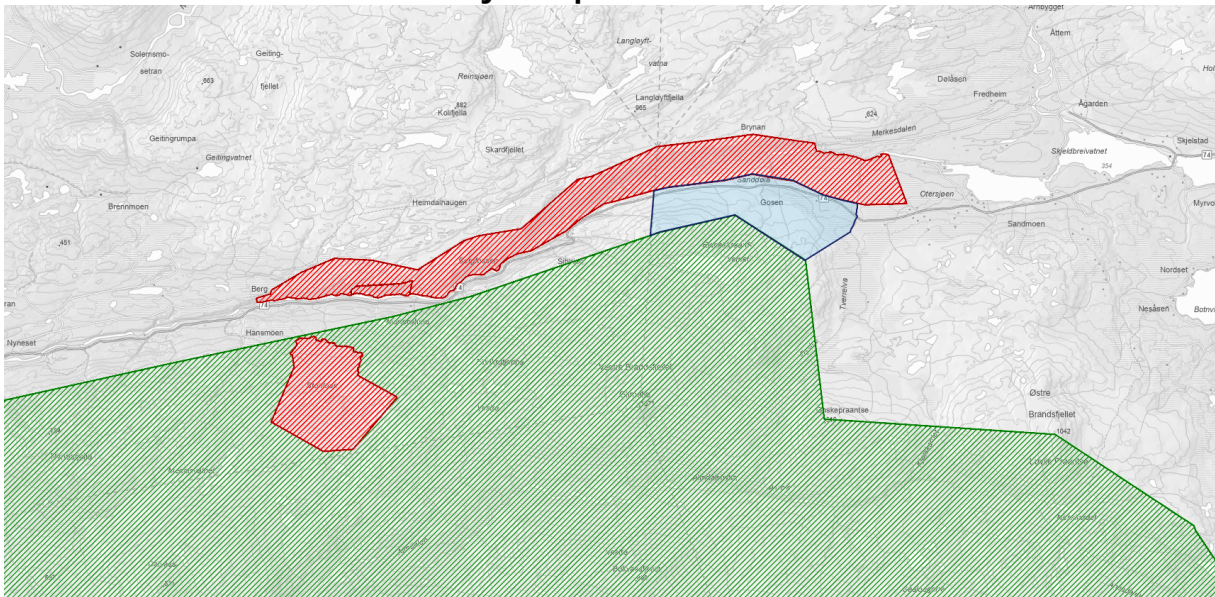
6. Kartlegging av naturverdiene i Berglimyra og Klumplifjellet/Ohtjenjuananjohke naturreservat
7. Kartlegging av naturverdiene i Holden naturreservat

Rettighetshavere og brukerinteresser må kartlegges for de enkelte områdene. Mye av dette er kjent kunnskap, men det bør gjennomføres en systematisk kartlegging av rettighetshavere og brukerinteresser og mulige konsekvenser for disse.

Selv om ikke oppdraget utløser krav om konsekvensutredninger bør eventuelle konsekvenser for primærnæringene kartlegges. Svahken sijte peker spesielt på følgekonskvenser av vern ved sammenslåing av Grøvelsjøen naturreservat og Femundsmarka nasjonalpark, og at mandatet til kunnskapsinnhenting for reindrifta må være bredt nok. Veileder for opprettelse av verneområder etter naturmangfoldloven peker på viktigheten med god og bred medvirkning med alle involverte parter. Dette vil nok også gjelde for kunnskapsinnhenting og vurdering av konsekvenser, og en plan for gjennomføring må fastsettes i samråd med blant annet nasjonalparkforvalterne og andre involverte parter.

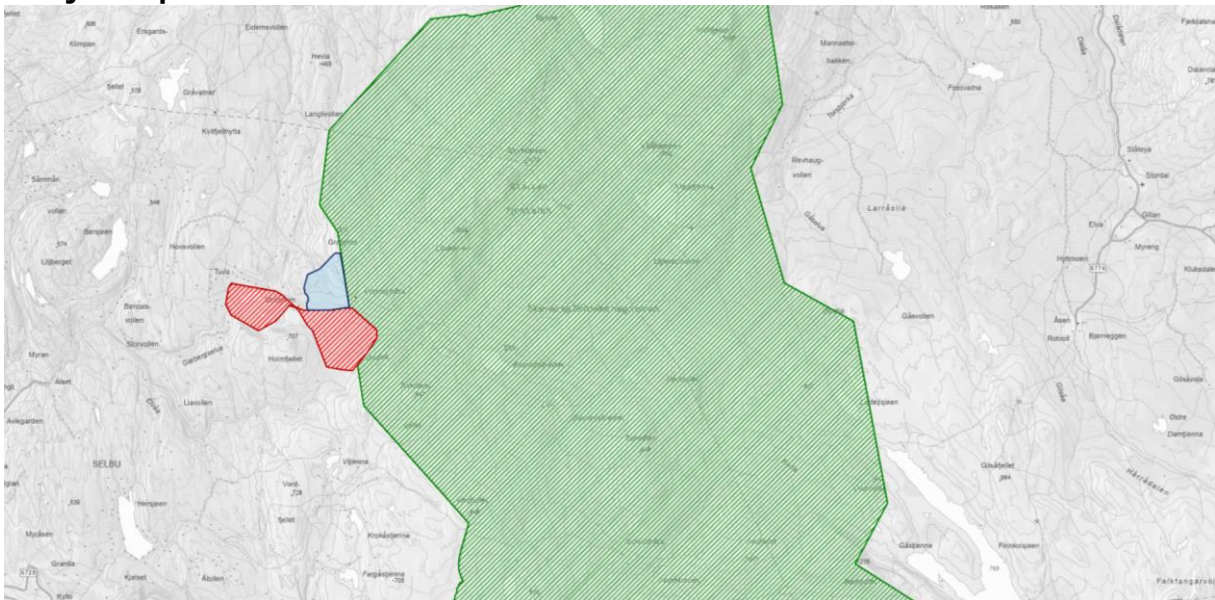
9. Vedlegg

9.1 Kart over utvidelsesområde i Blåfjella/Skjækerfjella-Låarte/Skæhkere nasjonalpark

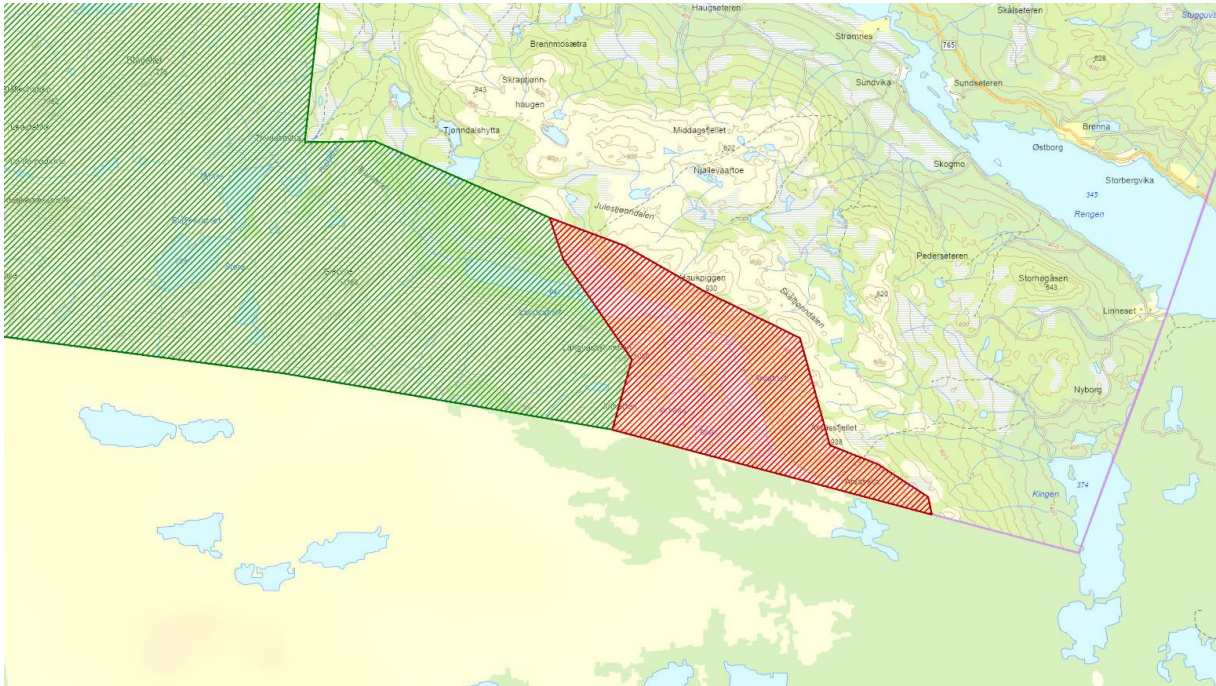
Utvidelsesområdet i Lierne kommune er den grå/lyseblå figuren som ligger inntil nasjonalparken i grønt.

9.2 Kart over utvidelsesområde i Skarvan og Roltdalen nasjonalpark.

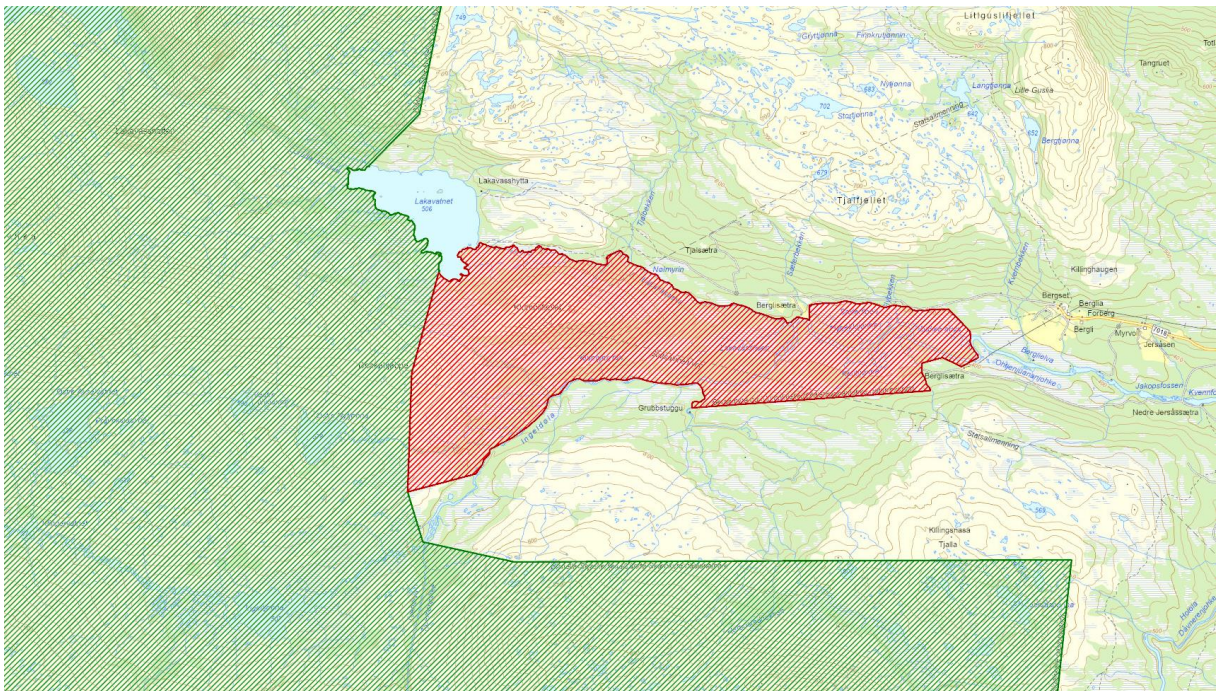
Utvidelsesområdet i Selbu kommuner den grå/lyseblå figuren som ligger inntil nasjonalparken i grønt.

9.3 Kart som viser Arvasslia naturreservat i Lierne kommune

Kart over Arvasslia naturreservat (rød figur) i Lierne kommune som grenser inntil Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark i grønt.

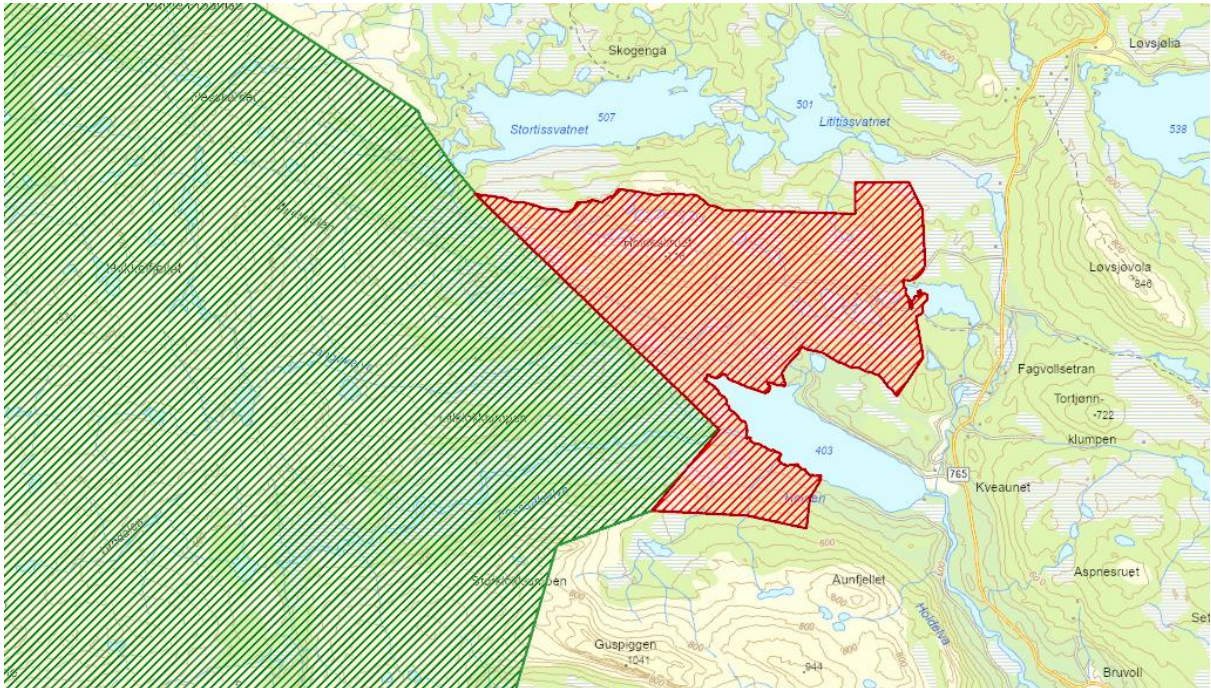
9.4 Kart over Berglimyra og Klumplifjellet/Ohtjenjuananjohke naturreservat i Lierne kommune

Kart over Berglimyra og Klumplifjellet/Ohtjenjuananjohke naturreservat (rød figur) i Lierne kommune som grenser inntil Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark i grønt.

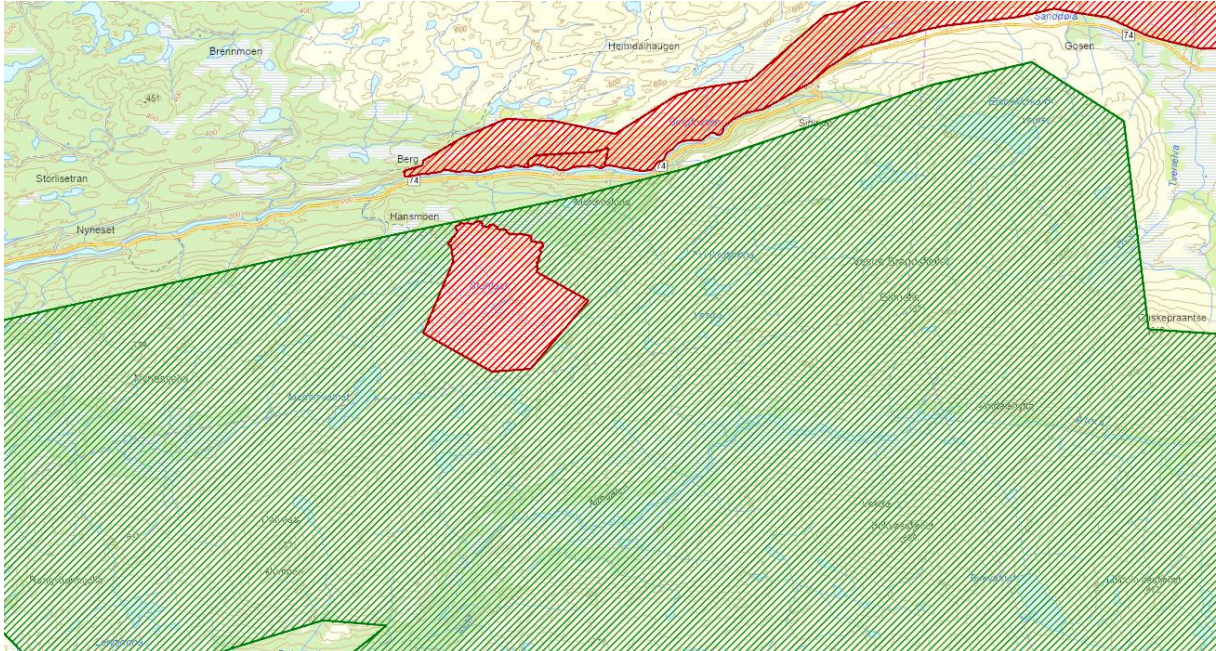

9.5 Kart over Holden naturreservat i Lierne kommune

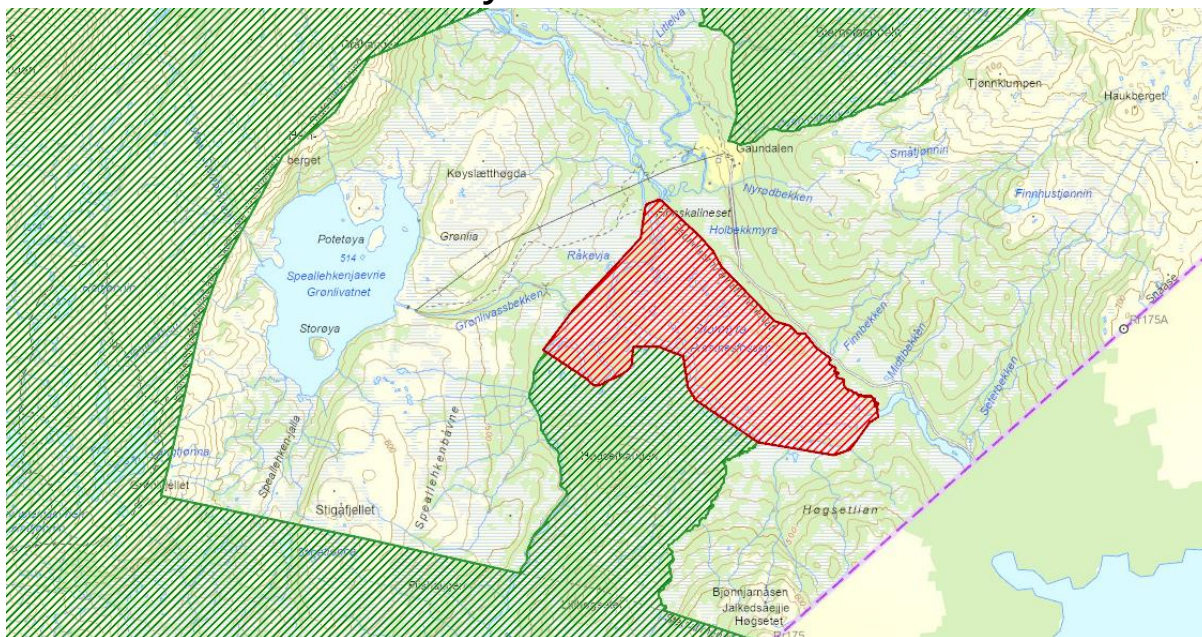
Kart over Holden naturreservat (rød figur) i Lierne kommune som grenser inntil Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark i grønt.

9.6 Kart over Storfloa naturreservat i Grong kommune

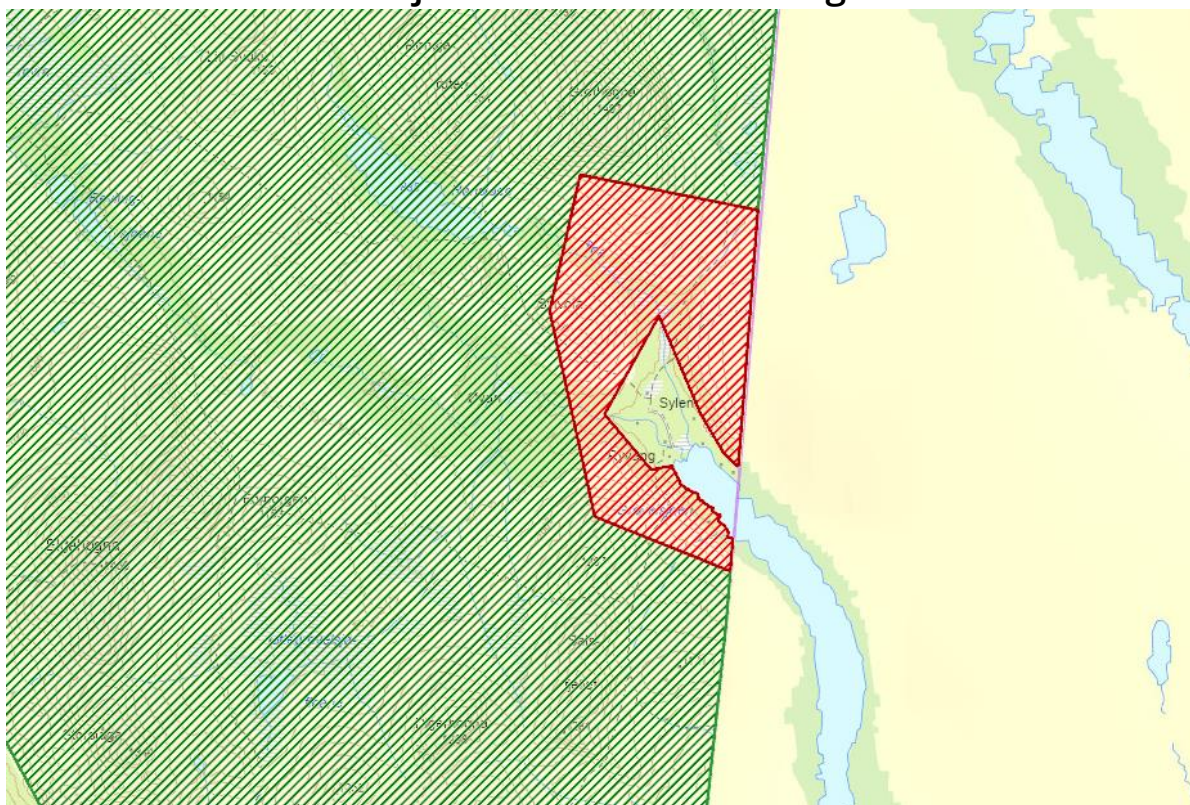
Kart over Storfloa naturreservat (rød figur) i Grong kommune som er omkranset av Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark i grønt.

9.7 Kart over Gaundalsmyra naturreservat i Snåsa kommune

Kart over Gaundalsmyra naturreservat (rød figur) i Snåsa kommune som grenser inntil Blåfjella-Skjækerfjella/Låarte-Skæhkere nasjonalpark i grønt.

9.8 Kart over Grøvelsjøen naturreservat i Engerdal kommune

Kart over Grøvelsjøen naturreservat (rød figur) i Engerdal kommune som grenser inntil Femundsmarka nasjonalpark i grønt.

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG
Postboks 2600, 7734 Steinkjer